

MottagareRegionstyrelseförvaltningen
Avdelningen för kultur och fritid**Svar till avdelningen för kultur och fritid (RSF) gällande återremiss av RF § 94 Förändrad organisationstillhörighet ungdokumenthuset Fenix**

Svar till avdelningen för kultur och fritid på regionstyrelseförvaltningen (RSF) gällande komplettering utifrån återremiss (RF § 94, RS 2024/966):

- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Beskrivning av ungdomsavdelningen

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden svarar för ungdomsverksamheten inom kultur- och fritidsområdet. Ungdomsavdelningen ansvarar för den öppna ungdomsverksamheten för ungdomar (13-19 år), med ungdomsgårdar, ungdokumenthus (16-25 år) och fältfritidsledare. Ungdomsavdelningen arbetar för att erbjuda en meningsfull fritid för ungdomar där de har möjlighet att utvecklas, stärkas, mötas och ges utrymme för sina idéer och tankar.

I verksamheten återfinns ett 30-tal fritidsledare som tar tillvara och främjar ungdomars intressen och behov. Utöver det finns 1 avdelningschef, 2 enhetschefer, 1 administratör, 1 verksamhetsutvecklare och 1 närvarokoordinator. Fältverksamheten jobbar uppsökande på kvällar och veckoslut i de miljöer där ungdomar finns. Med normmedveten personal som är utbildad inom diskrimineringsgrunderna och inkludering välkomnar avdelningen alla oavsett ursprung, sexuell läggning eller könsidentitet, vilken funktionsförmåga eller vilka behov du har som besökare.

Verksamheten bedrivs på sex ungdomsgårdar i Visby, Fårösund, Slite, Roma, Hemse och Klintehamn, ett Ungdokumenthus på Gråboområdet (Fenix) och online-verksamhet. Det finns även en träffpunkt för motorburen ungdom.

Ungdomsavdelningen samverkar bland annat med olika föreningar och samhällsaktörer, näringsliv, skolan, socialtjänst, ANTDS-coachnätverket och samarbetar brottsförebyggande med polisen. Inom ungdomsavdelningens verksamhet bedrivs även stödinsatser för att främja skolnärvaro, vilket är särskilt viktigt eftersom skolfrånvaron ökar både nationellt och på Gotland. Med socialpedagogiska verktyg och insatser bistår ungdomsavdelningen elever och vårdnadshavare med individuell motivation och hjälpmedel för att kunna

fortsätta sina studier.

Översiktsskild över ungdomsavdelningens samarbeten och samverkan

Begäran av överföring av verksamhet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade den 21 mars (GVN § 35) att begära att ansvaret för Fenix ungdulturhus flyttas till avdelningen kultur och fritid inom regionstyrelseförvaltningen. Det ställer sig Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fortsatt positiva till. Nämnden begärde samtidigt att de avsatta budgetmedlen för verksamheten på 2,5 miljoner följer med ansvarsövertagandet.

Fenix Ungkulturhus är lokaliserad till en stor lokal i Gråboområdet. Hyresavtalet på 600 000 kronor per år sträcker sig till 30 juni 2026. Lokalens kontrakt medföljer vid överföringen.

Effektiviseringar under 2024 utifrån prognostiserat underskott

Prognosen vid delår 1 2024 för ungdomsavdelningen visade på ett underskott på 1,5 miljoner kronor. Underskottet var en följd av ökade personalkostnader, förändrad organisation med två enhetschefer samt behov av förstärkt bemanning på vissa verksamheter. Efter projektslut 2022 har även uppdraget kring skolnärvaro fortsatt inom avdelningen utan extra finansiering vilket krävt omprioritering och även är en orsak till det samlade underskottet. Det kan konstateras att vissa ungdomsgrupper är särskilt utmanande vilket bidragit till att extra personal har satts in. En förändrad organisation med två enhetschefer

var en nödvändighet att införa utifrån medarbetarnas krav på ett närmare ledarskap.

Utifrån det prognostiserade underskottet inleddes effektiviseringar som schematekniska lösningar, att bara sätta in vikarier vid betydande nödvändighet, stora restriktioner vid inköp samt ett flertal andra åtgärder.

Vid delår 2 hade avdelningen lyckats minska det prognostiserade underskottet till 500 000 kronor. Det kan konstateras att avdelningens underskott har minskat med anledning av att vakanta tjänster inte tillsatts och att vikarier endast sätts in vid kvällspass. Avdelningen är uppbyggd på ett flexibelt sätt som gör att de två enheterna kan låna medarbetare av varandra. Effektiviseringar och åtstramningar fortsätter eftersom avdelningen har för avsikt att komma tillrätta med underskottet och vid årsskiftet ha en budget i balans.

Nedan följer några av de möjliga åtgärder och lösningar som avdelningen arbetar med framåt, var för sig eller i kombination, för att begränsa underskottet som idag finns i avdelningen:

- Använda sig av färre lokaler och omprioritera verksamhet
- Minska personalkostnaden ytterligare

Dessa förslag ger i sig en effekt på den externa verksamheten i form av minskat utbud såsom minskade öppettider, färre enheter och verksamhet. Det är i sig motverkande mot den utveckling vi ser i samhället där vikten av en meningsfull fritid för ungdomar är avgörande. En prioritering utifrån nyttjandegrad, behov etc kan behöva ske för att se att effektiviseringen sker där minst påverkan mot barn och unga sker.

Utöver detta finns det även möjlighet att söka statsbidrag/projektmedel men det är i sig kortsiktiga lösningar. Det är problematiskt att bygga en långsiktig verksamhet på tillfälliga bidrag eller medel.

En annan åtgärd skulle kunna vara att avdelningschefen för ungdomsavdelningen avvecklas och att ungdomsavdelningen får ingå i en av förvaltningens andra avdelningar eller att flera avdelningar slås samman. Förslaget är dock ett nämndöverskridande förslag och beslut.

Ytterligare konsekvenser till följd av överflytten av ungdokumenthuset Fenix

Det är, som skrivits inledningsvis, positivt att ungdokumenthuset Fenix flyttas över till avdelningen för kultur och fritid på regionstyrelseförvaltningen. I och med detta återflyttas ungdokumentfrågorna till regionens kulturavdelning och får därmed möjlighet att stärkas utifrån en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningsliv, institutioner och andra nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen.

Utifrån att ungdomsavdelningens medarbetare vid behov nyttjas flexibelt d.v.s. kan arbeta på flera enheter eller med flera uppdrag utöver där man är placerad

påverkar en flytt av Fenix så till vida att avdelningens möjlighet till denna bemanning minskar. Det är svårt att bedöma hur stor denna effekt blir men en rimlig nivå kan vara att 50-100% sysselsättningsgrad idag över tid nyttjas på annan verksamhet än på Fenix ungdokumenthus. Om ingen omprioritering sker eller åtgärder tas kan följden t ex bli att öppettider behöver minska. För att den negativa påverkan ska undvikas behöver därför förvaltningen ytterligare se över bemanningen i avdelningen så att resurser inte minskar i verksamheten ut mot barn utan istället minskas på övergripande nivå såsom inom administration, chefsroller m.m. såväl inom avdelningen men också i förhållande till möjlig samverkan med andra avdelningar i förvaltningen. Detta i syfte att så långt det är möjligt undvika negativ påverkan på ungdomsavdelningens externa verksamhet och för Gotlands ungdomar. Förvaltningen ser att resurser i form av medarbetare för den verksamhet som är extern d.v.s. för att bland annat kunna hålla öppet behöver prioriteras och bakomliggande administration effektiviseras. Därmed kommer effekten minimeras och undanröjas.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör